

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371)7388624 • fakss (+371)7388634 • e-pasts: tpkc@apollo.lv

SIA „Tekalats”,
Brīvības ielā 87,
Rīgā, LV – 1001

(...)

LĒMUMS
par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem
līguma noteikumiem

2006.gada 7.septembris

Nr.29- lg

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – *PTAC*) 2006.gada 12.jūnijā, 2006.gada 20.jūnijā un 2006.gada 7.jūlijā saņemti vairāku patērētāju – (...), (...) un (...) iesniegumi sakarā noslēgtajiem līgumiem ar SIA ”Tekalats” par pieslēgšanu Interneta datoru tīklam, kuros izteikts lūgums izvērtēt noslēgto līgumu noteikumu atbilstību patērētāju tiesību aizsardzības jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem. *PTAC*, izskatot lietās esošos materiālus,

konstatē:

[1] Sakarā ar saņemtajiem patērētāju iesniegumiem, *PTAC* pieprasīja SIA ”Tekalats” sniegt skaidrojumus par iesniegumos minēto.

2006.gada 26.jūlijā *PTAC* saņēma SIA ”Tekalats” 2006.gada 24.jūlija paskaidrojumu Nr.TK24072006-3 par (...) iesniegumā minēto. SIA ”Tekalats” norādījusi, ka noslēgtā līguma saturs pilnībā atbilst Latvijas Republikas civiltiesību normām un ka (...) bija izvēles iespējas neslēgt līgumu uz 1 gadu, bet noslēgt līgumu, apmaksājot pieslēgumu maksu un citus saistītos izdevumus. SIA ”Tekalats” norādījusi, ka (...) apgalvojumiem, ka ticis sniegts nekvalitatīvs pakalpojums, trūkst apstiprinājuma. No lietas materiāliem izriet, ka līgums starp (...) un SIA ”Tekalats” pēc savstarpējas vienošanās ir lauzts.

[2] 2006.gada 7.augustā *PTAC* saņēma SIA ”Tekalats” 2006.gada 3.augusta paskaidrojumu Nr.TK03080 par (...) iesniegumā minēto. Paskaidrojumā SIA ”Tekalats”, kā jau iepriekš minēts, norādījusi, ka līguma saturs atbilst civiltiesību normām un tajā iekļauta visa nepieciešamā informācija. Tāpat norādīts, ka (...) bija izvēles iespējas neslēgt līgumu uz 1 gadu, bet (...) izvēlējās variantu, saskaņā ar kuru izdevumus par pieslēguma maksu un citus saistītos izdevumus sedz SIA

”Tekalats”, bet nomas maksas izdevumus apņēmies maksāt (...) SIA ”Tekalats” uzskata, ka šis attiecīgais līguma noteikums ir uzskatāms par savstarpēji apspriestu. No paskaidrojuma izriet, ka no 2006.gada jūlija mēneša noslēgtais līgums ar SIA ”Tekalats” pēc (...) līguma ir laužts.

[3] 2006.gada 7.augustā *PTAC* saņēma arī SIA ”Tekalats” 2006.gada 3.augusta paskaidrojumu Nr.TK03081 par ... iesniegumā minēto, kurā SIA ”Tekalats” sniegusi līdzīga satura informāciju kā iepriekš minētajos paskaidrojumos. Attiecībā par līguma noteikumu, kas paredz līguma darbības termiņu uz 1 gadu, SIA ”Tekalats” uzskata, ka attiecīgais līguma noteikums ir savstarpēji apspriests.

[4] *PTAC* sakarā ar saņemtajiem iesniegumiem un pamatojoties uz *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* (turpmāk – *PTAL*) 25.panta ceturtnās daļas 6.punktu ir veicis SIA ”Tekalats” ar (...) noslēgtā 2005.gada (...) līguma Nr.(...) (turpmāk – *Līgums 1*), ar (...) noslēgtā 2005.gada (...) līguma Nr.(...) (turpmāk – *Līgums 2*) un (...) 2006.gada (...) noslēgtā līguma Nr.(...) (turpmāk – *Līgums 3*) izvērtēšanu savas kompetences ietvaros un norāda sekojošo.

[5] Saskaņā ar *PTAL* 3.panta 2.punkta noteikumiem „*patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi*”. Savukārt saskaņā ar *PTAL* 6.panta pirmo daļu „*ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem*”. *PTAL* 6.panta ceturtnajā daļā noteikts, ka „*novērtējot līguma noteikumus, ņem vērā pārdotās preces vai sniegtā pakalpojuma raksturu, visus apstākļus, kādos līgums noslēgts, kā arī noslēgtā līguma un ar to saistītā līguma noteikumus*”.

[6] No lietās esošajiem materiāliem *PTAC* konstatē, ka patērētājiem: (...), (...), (...) parakstīšanai ticis iesniegts standarta līgums.

Lai arī līgumus šie patērētāji ir parakstījuši, tomēr *PTAL* ir paredzēti izņēmumi no vispārējiem līguma noslēgšanas noteikumiem.

Saskaņā ar *PTAL* 6.panta piektajā daļā teikto „*līguma noteikums vienmēr ir uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus*”. Arī Eiropas Kopienų 1993.gada 5.aprīļa direktīvas Nr. 93/13/ECC Par netaisnīgiem līguma noteikumiem patērētāju līgumos (kuras normas ir iekļautas *PTAL*) 3.panta otrajā daļā teikts, ka nosacījums vienmēr uzskatāms par neapspriestu, ja tas ir bijis sagatavots jau iepriekš un patērētājam līdz ar to nav bijusi iespēja ietekmēt šā nosacījuma saturu, īpaši tas ir iepriekš formulētu tipveida līgumu kontekstā. Pie tam, *PTAL* 6.panta sestajā daļā noteikts: „*ja ir apspriesti atsevišķi līguma*

noteikumi vai atsevišķu noteikumu attiecīgi aspekti, tad nevar uzskatīt, ka savstarpēji apspriesti ir arī pārējie līguma noteikumi”.

*PTAL 6.panta septītā daļa nosaka, ka „ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt”. PTAL 6.panta septītās daļas noteikumi uzliek pierādīšanas nastu pakalpojuma sniedzējam gadījumos, kad pastāv domstarpības par to, vai attiecīgie līguma noteikumi ir vai nav savstarpēji apspriesti, tādēļ, ja SIA ”Tekalats” apgalvo, ka *Līguma 1, Līguma 2 un Līguma 3* noteikumi ir savstarpēji apspriesti, tad tai ir pienākums to pierādīt.*

Par apspriestiem līguma noteikumiem uzskatāmi līguma noteikumi, par kuriem līgumslēdzēji savstarpēji apspriežot (savstarpēji apmainoties viedokļiem) ir vienojušies. Līdz ar to parakstīts līgums pats par sevi nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi (skatīt, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedums lietā Nr.C30519003 motīvu daļas 14.punktu).

Papildus *PTAC* norāda, ka „... standartlīgumi *per se* tiek uzskatīti par neapspriežamiem, tāpēc standartnoteikumu piemērošanas gadījumā faktiski nav nekādas juridiskas iespējas izvairīties no *Netaisnīgu noteikumu direktīvas* piemērošanas. Pat skaidri izteikts patērētāja apliecinājums, ka viņš ir iepazīstināts ar līguma standartnoteikumiem un vienojies par tiem, neizslēdz direktīvas piemērošanu” (G. Zadraks. Direktīvas 93/13/EEK *par netaisnīgiem noteikumiem patērētāju līgumos* nepieciešamā reforma, Likums un Tiesības, Nr.4, 2005, 103.lpp.).

Ņemot vērā iepriekšminēto un to, ka SIA ”Tekalats” iesniegtajiem paskaidrojumiem nav pievienojusi pierādījumus, kas pierādītu, ka *Līguma 1* noteikumi ir tikuši apspriesti ar (...), *Līguma 2* noteikumi ir tikuši apspriesti ar (...) un *Līguma 3* noteikumi - ar (...), tad, ņemot vērā *Administratīvā procesa likuma* 161.panta pirmās daļas noteikumus, *Līguma 1, Līguma 2 un Līguma 3* noteikumi uzskatāmi par neapspriešamiem ar konkrētajiem patērētājiem.

Vienlaicīgi *PTAC* norāda, ka regulējums attiecībā uz netaisnīgiem līguma noteikumiem ir iekļauts, lai nepieļautu, ka kāda no līgumslēdzēju pusēm piespiestu otru pusi noslēgt līgumu, kura noteikumi atbilst tikai vienas līgumslēdzēju puses interesēm, otrai pusei atņemot tai nozīmīgas tiesības, tādējādi skarot patērētāju intereses. *PTAL 6.panta trešā daļa* nosaka, ka „*līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam”.*

[7] *Līguma 1, Līguma 2 un Līguma 3 2.5.punkts* nosaka, ka „*Operators apņemas nodrošināt datu pārraides ātrumu līdz GIX (Global Internet Exchange)”.*

PTAC norāda, ka minētais formulējums ”GIX” ir neskaidrs, jo no tā nav skaidri saprotams, cik liels interneta ātrums patērētājam tiks nodrošināts. Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz *PTAL 6.panta otro daļu Līguma 1, Līguma*

2 un Līguma 3 2.5.punkta noteikums ir vērtējams kā neskaids līguma noteikums un būtu jāgroza, norādot precīzu datu pārraides ātrumu (no – līdz).

[8] Līguma 1, Līguma 3 Pielikumā Nr.1 noteikts, ka datu pārraides ātruma ierobežojums ir līdz 1024 kbps (Kbit/s). PTAC norāda, ka no formulējuma „līdz 1024 kbps” izriet, ka SIA ”Tekalats” patērētājam var nodrošināt datu pārraides ātrumu arī 1 Kbit/s. Tādējādi PTAC norāda, ka SIA ”Tekalats” līgumos ar patērētāju ir jānorāda arī minimālais datu pārraides ātrums, pretējā gadījumā patērētājs tiek nostādīts savu interešu aizsardzībai neizdevīgā stāvoklī salīdzinājumā ar SIA ”Tekalats”, jo nenorādot precīzu datu pārraides ātrumu (no – līdz) patērētājam nav iespējams noteikt vai sniegtais pakalpojums ir līguma noteikumiem atbilstošs.

Ņemot vērā iepriekš minēto, PTAC norāda, ka tādējādi SIA ”Tekalats” ir pārkāpusi PTAL 5.panta otrās daļas 1.punktā noteikto līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, jo ar Līguma 1, Līguma 3 Pielikumā Nr.1 iepriekš minēto noteikumu SIA ”Tekalats” ir samazinājusi savu ar likumu noteikto atbildību, izslēdzot patērētājam iespēju izmantot likumīgās prasījuma tiesības par līguma noteikumiem neatbilstoša pakalpojuma saņemšanu. Tādēļ šāds līguma noteikums, kas paredz, ka datu pārraides ātruma ierobežojums ir līdz 1024 kbps (Kbit/s), saskaņā ar PTAL 6.panta trešās daļas 1.punktu, vērtējams kā netaisnīgs līguma noteikums. Līdz ar to SIA ”Tekalats” iepriekš norādītais līguma noteikums būtu jāgroza, norādot precīzu datu pārraides ātrumu (no – līdz).

[9] Līgumā 1, Līgumā 2 un Līgumā 3 ietverts 3.5.punkts, kurā iekļauts noteikums, ka „Ja izmainās ražošanas izmaksas vai ekspluatācijas apstākļi, Puses rakstiski vienojas par jauno abonēšanas maksu un norēķinu kārtību.

Šajā gadījumā Operators par abonēšanas maksas izmaiņām paziņo Klientam rakstiski vai pa e-pastu divas nedēļas iepriekš.

Ja klients nevēlas maksāt piedāvāto abonēšanas maksu, viņš paziņo par līguma izbeigšanu šajā līgumā norādītajā kārtībā.

Ja paziņojums par līguma izbeigšanu no Klienta nav saņemts, tiek uzskatīts, ka Klients piekrīt abonēšanas maksas izmaiņām un viņam tiek piestādīts rēķins par jauno abonēšanas maksu”.

Attiecībā uz Līguma 1, Līguma 2, Līguma 3 3.5.punkta otrajā teikumā ietverto noteikumu, kas paredz, ka „Šajā gadījumā Operators par abonēšanas maksas izmaiņām paziņo Klientam rakstiski vai pa e-pastu divas nedēļas iepriekš”, PTAC norāda uz Elektronisko sakaru likuma 23.panta trešās daļas noteikumiem, kas nosaka, ka „Elektronisko sakaru komersants informē abonentu par līguma nosacījumu grozījumiem un tiesībām izbeigt līgumu bez līgumsoda piemērošanas ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms līguma nosacījumu grozījumu spēkā stāšanās dienas”.

Tādējādi PTAC konstatē, ka Līguma 1, Līguma 2 un Līguma 3 3.5.punkta otrā teikumā noteiktais divu nedēļu termiņš neatbilst Elektronisko sakaru likuma

23.panta trešajā daļā noteiktajam termiņam, jo elektronisko sakaru komersantam jāinformē abonents (patērētājs) par līgumu nosacījumu grozījumiem (tai skaitā, arī par abonēšanas maksas izmaiņām) ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms līguma nosacījumu grozījumu spēkā stāšanās dienas.

PTAC norāda, ka *Līguma 1*, *Līguma 2* un *Līguma 3* 3.5.punkta otrajā teikumā iekļautais līguma noteikums, kas neatbilst *Elektronisko sakaru likuma* 23.panta trešās daļas noteikumiem, ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, jo tādējādi nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām. Saskaņā ar *PTAL* 6.panta pirmās daļas noteikumiem pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt patērētājam tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā arī ar citiem normatīvajiem aktiem.

Ņemot vērā iepriekš konstatēto, *Līguma 1*, *Līguma 2*, *Līguma 3* 3.5.punkta otrajā teikumā iekļautais līguma noteikums saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punktu (kontekstā ar *PTAL* 6.panta 1.daļu) un *PTAL* 6.panta trešās daļas 1.punktu ir vērtējams kā netaisnīgs līguma noteikums.

Attiecībā uz 3.5.punktā noteikto kārtību, kādā abonentam tiek paziņots par abonēšanas maksas izmaiņām, t.i., rakstiski vai e- pastu, *PTAC* norāda, ka paziņošana uz e – pastu kā brīdināšanas veids ir piemērots tad, ja patērētājs tam ir piekritis.

Savukārt attiecībā uz *Līguma 1*, *Līguma 2*, *Līguma 3* 3.5.punkta trešā teikuma noteikumu, kas paredz, ka „*Ja klients nevēlas maksāt piedāvāto abonēšanas maksu, viņš paziņo par līguma izbeigšanu šajā līgumā norādītajā kārtībā*”, *PTAC* norāda, ka no konkrētā noteikuma nav skaidri saprotams tas, kura līguma punkta noteiktajā kārtībā patērētājam ir jāpaziņo par līguma izbeigšanu, ja viņš nevēlas maksāt piedāvāto abonēšanas maksu, tādējādi šāds līguma noteikums ir jāprecizē.

Tāpat attiecībā uz 3.5.punkta noteikumu *PTAC* norāda, ka tā pirmā teikumā iekļautais noteikums nonāk pretrunā ar ceturtajā teikumā iekļauto noteikumu: saskaņā ar pirmajā teikumā iekļauto noteikumu ir paredzēts, ka puses rakstiski vienojas par jauno abonēšanas maksu, savukārt ceturtajā teikumā ir noteikts, ka, ja paziņojums par līguma izbeigšanu no abonenta nav saņemts, tiek uzskatīts, ka abonents piekrīt abonēšanas maksas izmaiņām un viņam tiek piestādīts rēķins par jauno abonēšanas maksu. Tādējādi nav skaidri saprotams, vai gadījumā, kad izmainās abonēšanas maksa, ir nepieciešama pušu rakstiska vienošanās vai nē, līdz ar to saskaņā ar *PTAL* 6.panta otro daļu neskaidri rakstveida līguma noteikumi tiek tulkoti par labu patērētājam.

[10] *Līgumā 1*, *Līgumā 2* un *Līgumā 3* ietvertais 4.3.punkts paredz, ka „*Operators nav atbildīgs par īslaicīgu pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanu, ja tā ir saistīta ar tīkla uzturēšanu un attīstībai nepieciešamajiem profilaktiskajiem vai remontdarbiem, iekārtu vai programmatūras maiņu*”.

PTAC norāda, ka no formulējuma „īslaicīga pakalpojuma sniegšanas pārtraukšana” nav skaidri saprotams, kādā termiņā (stundās, dienās) patērētājam

notiek pakalpojumu sniegšanas pārtraukšana. Saskaņā ar *PTAL* 6.panta otro daļu *Līguma* 4.3.punkta noteikums ir vērtējams kā neskaidrs līguma noteikums, līdz ar to *Līgumā 1, Līgumā 2 un Līgumā 3* ietvertais 4.3.punkts būtu jāgroza atbilstoši *PTAL* 6.panta otrās daļas prasībām.

[11] *Līguma* 1 6.2.punkts nosaka, ka „*Ja Puses nevar atrisināt strīdu sarunu ceļā, tas tiek izšķirts pēc prasītāja izvēles Latvijas Republikas tiesā pēc piekritības vai Rīgas Neatkarīgajā šķīrējtiesā, saskaņā ar šīs šķīrējtiesas reglamentu viena šķīrējtiesneša sastāvā, rakstveida procesā un ar nosacījumu, ka gadījumā, ja atbildētājs neiesniedz atsaukumi uz prasību, uzskatāms, ka tas atzīst prasību. Pušu savstarpējās attiecības regulē šis Līgums un Latvijas Republikas tiesību akti*”.

PTAC norāda, ka, lai arī *Līguma* 1 6.2.punkta pirmajā teikumā ir formāli novērsta neatbilstība *PTAL* 6.panta trešās daļas 7.punkta noteikumiem, tomēr *PTAC* secina, ka arī konkrētās šķīrējtiesas klauzulas sekas ir identiskas ar šķīrējtiesas klauzulas, kas pieļauj strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā sekām: prasītājs ir pakalpojuma sniedzējs, prasība tiek celta šķīrējtiesā, un patērētājs nevar „izvairīties” no šķīrējtiesas procesa. Tāda klauzulas redakcija teorētiski paredz (bet praksē tā notiek gandrīz katrā gadījumā), ka var tikt aizskartas tieši tās pašas patērētāja intereses, kuras tiek aizskartas klasiskās šķīrējtiesas klauzulas gadījumā. Šādu viedokli apstiprina arī Administratīvā rajona tiesa (Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 12.augusta spriedums lietā Nr. A42241705 (A2417-05/13)), 14.1.punkts) norādot, ka „patērētāja izvēles brīvība varētu realizēties tikai tādā gadījumā, ja šajās [līguma punktā norādītajās] tiesību sargājošajās iestādēs vērstos pats patērētājs. Savukārt gadījumā, ja pakalpojuma sniedzēja SIA ”Tekalats” strīda risināšanai izvēlētos vērsties šķīrējtiesā – Rīgas Neatkarīgajā šķīrējtiesā, patērētājam būtu bijusi liegta izvēles brīvība strīda risināšanas iestādes izvēlē.” Līdz ar to šādā gadījumā tiek ierobežota nevis SIA ”Tekalats”, bet gan patērētāja izvēles brīvība. Tādējādi šādi līguma noteikumi kā *Līguma* 1 6.2.punkta pirmā teikuma noteikums nostāda patērētāju savu tiesību realizācijai neizdevīgā stāvoklī un atbilstoši *PTAL* 6.panta trešās daļas 1. un 7.punkta noteikumiem (kontekstā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punkta noteikumiem) uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu.

[12] *Līgumā 2 un Līgumā 3* iekļautais 6.2.punkts nosaka, ka „*Ja Puses nevar atrisināt strīdu sarunu ceļā, tas tiek izšķirts pēc operatora izvēles Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras šķīrējtiesā Rīgā, saskaņā ar šīs šķīrējtiesas reglamentu, vai Rīgas Neatkarīgajā šķīrējtiesā saskaņā ar šīs šķīrējtiesas reglamentu viena šķīrējtiesneša sastāvā, rakstveida procesā un ar nosacījumu, ka gadījumā, ja atbildētājs neiesniedz atsaukumi uz prasību, uzskatāms, ka tas atzīst prasību. Pušu savstarpējās attiecības regulē šis Līgums un Latvijas Republikas tiesību akti. Ja prasības summa ir līdz LVL 1000, tad strīds izšķirams pēc LTRK Šķīrējtiesas Mazo strīdu izskatīšanas reglamenta*”.

PTAC norāda, ka *Līguma 2* un *Līguma 3* 6.2.punkta noteikums saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 7.punktu vērtējams kā netaisnīgs līguma noteikums, jo paredz iespēju strīdu izskatīšanai tikai vienā no divām 6.2.punktā piedāvātajām šķīrējtiesām – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras šķīrējtiesā vai Rīgas Neatkarīgajā šķīrējtiesā, kas rada situāciju, ka patērētājam tiek izslēgtas tiesības vērsties vispārējās jurisdikcijas tiesā un patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs. *PTAC* norāda, ka jebkurš līguma noteikums, kurš paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā neatkarīgi no piedāvāto šķīrējtiesu skaita, ir uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu. Līdz ar to *Līguma 2* un *Līguma 3* 6.2.punkta noteikums saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 7.punktu ir vērtējams kā netaisnīgs līguma noteikums.

[13] *Līguma 1, Līguma 2 un Līguma 3* 7.2. punkta noteikumi paredz, ka „*Operators ir tiesīgs grozīt Līguma noteikumus, sniedzot Klientam rakstisku paziņojumu par grozījumiem vismaz 15 (piecpadsmi) dienas pirms grozījumu spēkā stāšanās. Ja Klients nav paziņojis Operatoram par Līguma izbeigšanu un pēc grozījumu spēkā stāšanās datuma turpina lietot pakalpojumus, uzskatāms, ka Klients ir akceptējis Līguma grozījumus un tie kļūst par šī Līguma neatņemamu sastāvdaļu*”.

Saskaņā ar *Elektronisko sakaru likuma* 23.panta trešo daļu elektronisko sakaru komersantam jāinformē abonents par līguma nosacījumu grozījumiem un tiesībām izbeigt līgumu bez līgumsoda piemērošanas ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms līguma nosacījumu grozījumu spēkā stāšanās dienas. Tādējādi *PTAC* norāda, ka 7.2.punkta pirmajā teikumā noteiktais piecpadsmi dienu termiņš neatbilst *Elektronisko sakaru likuma* 23.panta trešajā daļā noteiktajam termiņam, kādā ir jābrīdina patērētājs par līguma nosacījumu grozījumiem.

Līdz ar to *PTAC* konstatē, ka ietverot *Līguma 1, Līguma 2 un Līguma 3* 7.2.punkta pirmajā teikumā noteikumu, kas neatbilst *Elektronisko sakaru likuma* 23.panta trešās daļas noteikumiem, tiek pārkāpts līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības princips, jo patērētājs tiek nostādīts neizdevīgā stāvoklī un šāds noteikums ir pretrunā ar labticīguma prasībām. Saskaņā ar *PTAL* 6.panta pirmās daļas noteikumiem pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt patērētājam tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā arī ar citiem normatīvajiem aktiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, *Līguma 1, Līguma 2, Līguma 3* 7.2.punkta pirmā teikumā iekļautais noteikums saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punktu (kontekstā ar *PTAL* 6.panta 1.daļu) un *PTAL* 6.panta trešās daļas 1.punktu ir vērtējams kā netaisnīgs līguma noteikums un būtu jāgroza atbilstoši *Elektronisko sakaru likuma* 23.panta trešās daļas noteikumiem.

[14] *Līguma 1* 7.3.punkts paredz, ka „*Ja Klients vēlas izbeigt vai pārtraukt šo Līgumu, Klientam rakstiski jābrīdina Izpildītājs 1 mēnesi iepriekš un jāapmaksā rēķini par saņemtajiem pakalpojumiem (Ja pieslēgums bijis akcijas laikā vai pieslēgums bija par brīvu minimālais līguma termiņš ir 1 (viens) gads)*”.

Attiecībā uz 7.3. punkta otrās daļas noteikumu, kas paredz, ka „*Ja pieslēgums bijis akcijas laikā vai pieslēgums bija par brīvu minimālais līguma termiņš ir 1 (viens) gads*”, PTAC norāda, ka patērētājs ir tiesīgs izmantot savas likumīgās tiesības un lauzt līgumu saskaņā ar PTAL 29.panta noteikumiem, ja SIA „Tekalats” ir sniegusi līguma noteikumiem neatbilstošu pakalpojumu. Līdz ar to arī tad, ja patērētājs ir noslēdzis minimālā termiņa līgumu – uz 1 gadu, patērētājs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no līguma, ja SIA „Tekalats” nav sniegusi līguma noteikumiem atbilstošu pakalpojumu. Tādējādi SIA „Tekalats” būtu jāprecizē *Līguma 1* 7.3.punkta noteikumi, paredzot patērētājam iepriekš minēto iespēju, pretējā gadījumā šādi līguma noteikumi nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretēji labticīguma prasībām un saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, un saskaņā ar PTAL 6.panta trešās daļas 1.punktu ir vērtējami kā netaisnīgi līguma noteikumi.

Attiecībā uz 7.3.punktā abonentam (patērētājam) noteikto 1 mēneša iepriekšēju brīdināšanas kārtību, ja patērētājs vēlas izbeigt līgumu, PTAC norāda, ka šādu kārtību nevar attiecināt uz gadījumiem, kad patērētājs ir saņēmis elektronisko sakaru komersanta paziņojumu par līgumu nosacījumu grozījumiem, bet tiem nepiekrīt. Tādējādi gadījumā, kad patērētājs nepiekrīt SIA „Tekalats” līguma nosacījumu grozījumiem, patērētājs, pamatojoties uz *Elektronisko sakaru likuma* 23.panta trešo daļu, ir tiesīgs lauzt līgumu neievērojot 7.3.punktā atrunāto līguma laušanas kārtību (iepriekšēju brīdināšanu 1 mēnesi pirms līguma laušanas). Iepriekš minētais attiecas arī uz *Līguma 2* un *Līguma 3* 7.3.punkta pirmajā teikumā iekļauto noteikumu.

[15] *Līguma 2* un *Līguma 3* 7.3.punkts paredz, ka „*Ja Klients vēlas izbeigt vai pārtraukt šo Līgumu, Klientam rakstiski jābrīdina Izpildītājs 1 mēnesi iepriekš un jāapmaksā rēķini par saņemtajiem pakalpojumiem. Minimālais līguma termiņš ir 1 (viens) gads. Ja veicot pieslēgumu, klients papildus saņem jeb kāda veida dāvanu vai bezmaksas pieslēgumu, minimālais līguma termiņš ir 2 (divi) gadi*”.

Attiecībā uz līgumu 7.3.punkta noteikumu PTAC, kā jau iepriekš tika minēts, norāda, ka patērētājs ir tiesīgs izmantot savas likumīgās tiesības un lauzt līgumu saskaņā ar PTAL 29.panta noteikumiem, ja pamats tam ir SIA „Tekalats” sniegts līguma noteikumiem neatbilstošs (nekvalitatīvs) pakalpojums. Līdz ar to arī tad, ja patērētājs ir noslēdzis minimālā termiņa līgumu – uz 1 gadu vai uz 2 gadiem, neatkarīgi no tā, ka veicot pieslēgumu abonents (patērētājs) papildus saņēmis jeb kāda veida dāvanu vai bezmaksas pieslēgumu, patērētājs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no līguma, ja SIA „Tekalats” nav sniegusi līguma noteikumiem atbilstošu pakalpojumu. Tādējādi SIA „Tekalats” būtu jāprecizē *Līguma 2* un *Līguma 3* 7.3.punkta noteikumi, paredzot patērētājam (abonentam) iepriekš minēto iespēju, pretējā gadījumā šādi līguma noteikumi nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretēji labticīguma prasībām un saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības

principu, un saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 1.punktu ir vērtējami kā netaisnīgi līguma noteikumi.

Vienlaicīgi *PTAC* norāda, ka saskaņā ar *Elektronisko sakaru likuma* 4.panta trešo daļu „*Elektronisko sakaru nozari atbilstoši šajā likumā un likumā “[Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem](#)” noteiktajai kompetencei uzrauga un regulē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk — Komisija)*”. Atbilstoši *Elektronisko sakaru likuma* 8.panta pirmās daļas 4.punktam *Komisija* papildus šajā likumā un likumā “*Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem*” noteiktajai kompetencei elektronisko sakaru nozarē: „*nosaka strīdu izšķiršanas kārtību un saskaņā ar to izšķir strīdus starp elektronisko sakaru komersantiem starpsavienojumu, piekļuves, iekārtu kopīgas izmantošanas un nomāto līniju jautājumos, kā arī strīdus starp elektronisko sakaru komersantiem un lietotājiem, ja strīds saistīts ar lietotāju pretenzijām*”. *PTAC* informē, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas kompetencē ietilpst strīdu risināšana starp SIA “*Tekalats*” un Interneta pakalpojuma lietotājiem, ja strīds saistīts ar lietotāju pretenzijām (piemēram, saistībā ar Interneta pakalpojuma kvalitāti).

No *PTAC* rīcībā esošajiem lietu materiāliem izriet, ka līgumi starp ... un SIA “*Tekalats*”, kā arī starp (...) un SIA “*Tekalats*” ir zaudējuši savu spēku, jo līgumiskās attiecības starp pusēm ir izbeigtas. Grozījumus var izdarīt tikai spēkā esošā līgumā, bet ar konkrētu tiesisku attiecību izbeigšanu, līgumslēdzēju pusēm izbeidzas tiesības izteikt priekšlikumus līguma punktiem. Līdz ar to šajā gadījumā no līguma, kas zaudējis spēku, nav iespējams izslēgt kādu līguma punktu, izņemot *Līguma 1* 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumus un *Līguma 2* 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumus, jo tajos ir iekļautas šķīrējtiesas klauzulas.

PTAC norāda, ka ir nolēmis pieprasīt SIA “*Tekalats*” pārtraukt pildīt *Līguma 1* 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumus ar (...) un *Līguma 2* 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumus ar (...), jo saskaņā ar *Civilprocesa likuma* 493.panta trešās daļas noteikumiem šķīrējtiesas līgums ir spēkā neatkarīgi no galvenā līguma spēkā esamības. *Civilprocesa likuma* 493.panta trešā daļa nosaka, ka, „*Ja vienošanās par strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā kā atsevišķs noteikums ir ietverts pušu noslēgtajā līgumā, šī vienošanās uzskatāma par patstāvīgu līgumu. Ja līguma termiņš izbeidzies vai līgums atzīts par spēkā neesošu, vienošanās par strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā paliek spēkā*”.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz *PTAL* 5.panta otrās daļas pirmo un 5.punktu, 6.panta pirmo daļu, 6.panta otro daļu, 6.panta trešās daļas 1.punktu, 7.punktu, 6.panta ceturto, piekto, sesto un septīto daļu, 25.panta ceturtais daļas 6.punktu, 25.panta astotās daļas 1.punktu *Administratīvā procesa likuma* 161.panta pirmo daļu, *PTAC*

pieprasa:

- 1) SIA "Tekalats" pārtraukt pildīt ar (...) netaisnīgos *Līguma 3*: 3.5.punkta otrā teikuma noteikumus, 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumus, 7.2.punkta pirmā teikuma noteikumus, kā arī grozīt ar (...) *Līguma 3* Pielikumā Nr.1 iekļauto noteikumu, kas paredz, ka datu pārraides ātruma ierobežojums ir līdz 1024 Kbit/s;
- 2) SIA "Tekalats" pārtraukt pildīt ar (...) netaisnīgos *Līguma 1* 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumus un ar (...) netaisnīgos *Līguma 2* 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumus;
- 3) SIA "Tekalats" pārtraukt pildīt ar citiem patērētājiem noslēgtajos līgumos tāda paša satura līguma noteikumus, kā *Līguma 1*, *Līguma 2*, *Līguma 3*: 3.5.punkta otrā teikuma noteikumi, 7.2.punkta pirmā teikuma noteikumi, *Līguma 1* 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumi (ja patērētājs šāda satura līguma noteikumiem nav izteicis īpašu piekrišanu), *Līguma 2*, *Līguma 3* 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumi (ja patērētājs šāda satura līguma noteikumiem nav izteicis īpašu piekrišanu);
- 4) **mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās** dienas SIA "Tekalats" grozīt patērētājiem piedāvātajos līgumu projektos tāda paša satura līguma noteikumus kā *Līguma 1*, *Līguma 2*, *Līguma 3*: 3.5.punkta otrā teikuma noteikumi, 7.2.punkta pirmā teikuma noteikumi, *Līguma 2*, *Līguma 3* 6.2.punkta pirmā teikuma noteikumi, *Līguma 3* Pielikumā Nr.1 iekļautais noteikums, kas paredz, ka datu pārraides ātruma ierobežojums ir līdz ... Kbit/s, norādot precīzu datu pārraides ātrumu (no – līdz).
- 5) sniegt informāciju *PTAC* par administratīvā akta izpildi pirms administratīvā akta lemjošās daļas 4.punktā noteiktā izpildes termiņa beigām atbilstoši *PTAL* 25.panta desmitās daļas noteikumiem (tai skaitā, iesniedzot pārstrādātos līgumu projektus).

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu adresāti var apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātiem, iesniedzot iesniegumu Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 157.

Direktore (paraksts)
(zīmogs)

B. Vītoļiņa

(...)

IZRAKSTS PAREIZS